

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYINLARI

Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları: 627
Halk Kitapları Serisi

Güncel Dinî Meseleler
Lütfi Şentürk-Seyfettin Yazıcı
Grafik, Tasarım: TAVOOS

ISBN 978-975-389-874-4

© Bütün yayın hakları Türkiye Diyanet
Vakfı'na aittir.

Bu eser Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli
Heyeti'nin 25.08.2015 tarih ve 1518
sayılı karlarıyla basılmıştır.

1. Baskı Haziran 2016, Ankara 10.000 adet
2. Baskı

Yayınçı Sertifika No: 15402

Baskı: **TDV**
YAYIN MATBAACILIK TİC. İŞLETMESİ

Serhat Mahallesi 1256 Sk. No: 11
Yenimahalle / Ankara
Tel.: 0312. 354 91 31 (pbx)
Faks: 0312. 354 91 32
e-posta: tdvyayin@diyanetvakfi.org.tr

GÜNCEL DİNÎ MESELELER

GENİŞLETİLMİŞ BASKI

LÜTFİ ŞENTÜRK

Din İşleri Yüksek Kurulu
Emekli Üyesi

SEYFETTİN YAZICI

Din İşleri Yüksek Kurulu
Emekli Üyesi

İÇİNDEKİLER

GENİŞLETİLMİŞ BASKIYA ÖNSÖZ	11
ÖNSÖZ (İLK BASKI İÇİN)	13
BİRİNCİ BÖLÜM	
İNANÇ KONULARI	15
İMAN	17
İlk görevimiz iman	17
İmanın değeri ve önemi	18
İman ne ile gerçekleşir?	19
İnanç konusunda insanlar kaç kısımdır?	19
Küfür nedir, kâfir kime denir?	22
Müslüman kâfirlikle suçlanamaz	23
SÜNNET	29
Sünnetin dindeki yeri ve önemi	29
Usul-i fikih açısından sünnetin kısımları	31
Sünnet de vahye mi dayanır?	31
Sünnet İslâmî hükümlerin kaynağı mıdır?	33
Peygamberimizin vahye dayanmayan söz ve davranışları	43
Peygamberimizin bizim için uyulması gerekliliği	43
olmayan davranışları var mıdır?	47
KADER	49
Kaza ve kader ne demektir?	49
Her şey Allah'ın takdiri ile olduğuna göre insan niçin sorumludur?	50
TEVEKKÜL	55
Tevekkül ne demektir?	49
RUH ÇAĞIRMA	61
Ruhlar çağrılabılır mı?	61
Ruh göçü var mıdır?	68
İNANÇLA İLGİLİ BİD'ATLER	73
İnanç konusunda ortaya çıkan bid'atlar	73
Hariciler ve görüşleri	75

Mürcie ve görüşleri	77
Cebriye ve görüşleri	79
ÖLÜM GERÇEĞİ VE ECEL	83
Ölüm ve ecel ne demektir?	83
Ecel-i kaza ve eceli müsemma nedir	86
İnsan ömrü uzayıp kısalır mı?	87
KABİR HAYATI VE BERZAH ÂLEMİ	93
Öldükten sonra insan ilk olarak ne ile karşılaşır?	94
Kur'an'da kabir hayatı hakkında bilgi var mı?	96
ALLAH'I GÖRMEK MÜMKÜN MÜDÜR?	105
Görme duyusu ile Allah dünyada görülebilir mi?	106
Allah'ın rüyada görülmesi	108
Peygamberimiz Miraçta Allah'ı gördü mü?	109
İKİNİCİ BÖLÜM	
İBADETLER	117
BESMELE	119
Besmele nedir?	119
Besmelenin okunacağı ve okunmayacağı yerler	119
NAMAZ	123
Namazın Yararları	124
Namazı vaktinde kılamayan ne yapacaktır?	129
Peygamberimizin vaktinde kılmadığı bir namaz olmuş mudur? ..	130
Bilerek vaktinde kılınamayan namazlar kaza edilecek mi?	131
Hangi namazlar kaza edilir?	133
Vaktinde kılınamayan bir namaz nasıl kaza edilir?	134
Vaktinde kılınamayan namaz her zaman kaza edilir mi?	134
Binek üzerinde, otobüste, uçağta ve gemide namaz	134
Seferi olan kimse öğle ile ikindiyi, akşam ile yatsıyı cem ederek kılabilir mi?	135
Kur'an-ı Kerim'de beş vakit namaz var mıdır?	136
Namaz Vakitleri	136
Teravih Namazı	139
Teravih namazı ne zaman ve kimin emriyle tekrar cemaatle kılınmaya başlamıştır?	140
Peygamberimiz kaç rek'at Teravih namazı kılmış ve kıldırmıştır? ..	141
CUMA NAMazı	145
Cuma namazının fazileti	145
Cuma namazı kimselere farzdır?	148
Cuma namazı kadınlara da farz mıdır?	148
Cuma namazının sahih olmasının şartları	150
Cuma namazının farz ve sunnetleri ve zuhr-i ahir namazı	153
KADINLARA AİT ÖZEL HALLER	157
Kadınlara ait özel haller nelerdir?	157
İbadetlerde erkekler ile kadınlar arasında bir fark var mıdır? ..	158
Kadınlar aybaşı ve lohusalık hallerinde neleri yapamaz?	160
BAŞKASININ YERİNE İBADET	169

Bir kimse başkasının yerine ibadet edebilir mi?	169
Kur'an okumanın, sadaka vermenin ölülere faydası var mıdır? ...	171
ABDESTTE ÇIPLAK AYAĞA MESHETME MESELESİ	179
Abdestte özrüsüz olarak çiplak ayağa meshedilebilir mi?	179
HAC	183
Hac ibadeti günahların silinmesine vesile olur mu?	183
DUA	191
Duanın dinimizdeki yeri	191
Her dua kabul olur mu?	192
Duanın kader'e etkisi var mı?	198
Duaya ihtiyacımız vardır	199
Duanın usul ve adabı	201
Duanın makbul olduğu zaman ve mekânlar	202
Dilediğimiz gibi dua edebilir miyiz?	203
İSLAM KOLAYLIK DİNİDİR	207
Abdestteki kolaylıklar	208
Namazdeki kolaylıklar	209
Cemaate gitmemeyi mubah kılan özürler	210
Namazdan çıkmayı gerektiren ve mubah kılan haller	211
Özür sebebiyle namazı bozmanın caiz olduğu yerler	212
Oruçta kolaylıklar	214
Oruç Keffareti	216
Yemin Keffareti	219
İbadetler dışındaki kolaylıklar	220
Aç ve susuz ölmemek için haram şeylerden yararlanılabilir mi?	220
Haram şeylerle tedavi caiz midir?	221
Kişi evlenmek istediği kızı bakabilir mi?	222
KURBAN NASIL BİR İBADETTİR	223
Hz. İbrahim'in rüyası	223
Kurbanın meşruiyeti	227
Kurbanın hükmü	228
Kurbanı kesmekle kimler yükümlüdür?	229
Kurban nisabi	230
Kurban edilecek hayvanlar	230
Kurbanın sahih olmasının şartları	231
Kurbanın rüknu	232
Kurbanı kimler keser?	232
Kurban nasıl kesilir?	233
Kurban etinin taksimi	235
Ölü kurbanı	235
Akika kurbanı	236
Kurban kerisi	236
Kurban ibadeti hakkında bir değerlendirme	238
MEZHEPLER HAKKINDA	241
Mezhep nedir?	241
Günümüzde mevcut kaç mezhep vardır?	241
Peygamberimiz zamanında mezhep var mıydı?	241

Mezheplerin ortaya çıkış sebebi nedir?	242
Müslümanların herhangi bir mezhebe girmesi gereklidir mi?	245
Bir mezhebe mensup olan kişi bazı meselelerde başka mezhebin görüşü ile amel edebilir mi?	246
TASAVVUF VE TARİKATLAR	249
Tasavvuf ve tarikat nedir?	249
Peygamberimiz zamanında tasavvuf ve tarikat var mıydı?	251
Tasavvuf ve tarikatların ortaya çıkış sebebi	251
Bir tarikat şeyhine bağlanmak gereklidir midir?	254
Bazı yanlışlıklar	258
İslam'ı yaşamak nasıl olur?	266
Ahirete hazırlanmak için ne yapılmalıdır?	269
ÜÇUNCÜ BÖLÜM	
İNŞAN HAKLARI	275
KUL HAKKI	277
Haklar kaç kısımdır?	277
Kul hakkının önemi nedir?	278
Hayat hakkı	278
Mülkiyet hakkı	279
Haram olan kazanç yolları	285
Rüşvet	285
Müşteriyi aldatmak	286
Yalan yere şahitlik	287
Yalan yere yemin etmek	288
Devlet mali	289
Karaborsacılık	292
Gayr-i müslim hakkı	294
Haram yoldan kazanılan mal ve paranın sorumluluğundan kurtulmanın yolu	294
Namus ve şerefin korunması	295
Giybet	296
İftira	298
Zina ve zina iftirası	299
Koğuculuk (Nemime)	300
Başkalarının kusurlarını araştırmak	301
Sövmek	303
Hakaret etmek	304
İnsanları rahatsız eden diğer davranışları	305
Manevi şahsiyete tecavüzün günahından kurtulmanın yolu	308
Komşuluk hakkı	310
Zulüm ve haksızlığa maruz kalan kimse, hakkını alabilmek için ne yapılmalıdır?	315
HAYVAN HAKLARI	317
Hayvan haklarından sorumlu muyuz?	317
Hayvanlara iyi davranışları ile kötülük yapanların ahiretteki durumu hakkında bilgi verir misiniz?	319

Peygamber Efendimiz hayvanlara nasıl davranırdı?	320
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
DEĞİŞİK KONULAR	323
BİD'AT	325
Bid'at nedir?	325
Bid'atin iyisi ve kötüsü var mıdır?	326
Halk arasında yaygın olan bid'atler	331
Mevlid okumak bid'at mıdır?	333
HURAFE	339
Hurafe nedir?	339
Hurafeler Müslümanlara nerden geçmiştir?	346
Uğursuzluk inancına dinimiz ne diyor?	348
Fal nedir?	350
Fal hakkında dinimizin hükmü nedir?	351
Astroloji nedir?	356
Yıldız fah hakkında dinimizin hükmü nedir?	359
Göz değmesi (nazar) var mıdır?	363
Göz değmesinden korunmak için ne yapmalıdır?	364
Gözü başkasına degen kimse ne yapmalıdır?	365
İki bayram arasında nikâhın bir sakıncası var mıdır?	366
Adak'ın kader üzerine bir etkisi olur mu?	366
RÜYA	373
Rüya nedir?	373
Kaç çeşit rüya vardır?	374
İyi veya kötü rüya görünce ne yapılır?	375
Peygamberimizi rüyada görmek mümkün müdür?	377
Rüya görmediği hâlde, rüyada söyle gördüm diyenin durumu ...	378
Rüya ile amel edilir mi?	379
Gercekleşen rüyalardan bazı örnekler	380
TEVESSÜL	385
Vesile ve tevessül ne demektir?	385
Herhangi bir insanı veya başka bir varlığı aracı kılarak	
Allah'tan bir istekte bulunmak caiz midir?	386
Peygamberimiz kabirleri ziyaretinde ne yapardı?	393
Tevessülde başkası Resulullah'a kıyas edilir mi?	395
Dua'da herhangi bir kimse aracı kılınabilir mi?	396
DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ	399
Düşünce özgürlüğü nedir?	399
İnsan, kalbinden geçen düşüncelerinden dolayı sorumlu olur mu? ..	401
İfade hürriyeti nedir?	402
İfade hürriyeti sınırsız mıdır?	404
Zararlı fikirleri savunamayız	406
Kötülüklerle karşı tavrimiz nasıl olmalıdır?	407
Fiil ve hareketlerimizin sınırı	407
Hangi fiil ve hareketlerimize nasıl bir karşılık verilecek?	411
EVLAT EDİNME	413
Evlat edinme ne demektir?	413

Evlat edinme hakkında dinimiz ne diyor?	413
Evlat edinme yerine başka ne yapılabilir?	415
Öldükten sonra unutulmamak için ne yapmal?	416
MÜSLÜMAN OLMIYANLARLA EVLENMEK	419
Müslüman bir erkek Müslüman olmayan kadınla evlenebilir mi? ..	419
Müslüman bir kadın Müslüman olmayan bir erkekle evlenebilir mi? ..	419
Bu konuda yasaklıyıcı bir delil var mıdır? ..	421
Evli olan gayr-i müslimler Müslüman olursa bunların nikâhlarının yenilenmesi gereklidir mi? ..	423
VASİYET	425
Vasiyet nedir?	425
Vasiyet gerekli midir?	425
Kısı malının ne kadarını vasiyet edebilir?	426
Vasiyet kaç çeşittir?	428
SAKAL HAKKINDA	431
Sakal bırakmanın dinî hükmü nedir?	431
Sakalı tıraş etmek günah mıdır?	431
Sakal konusundaki deliller ve alimlerin görüşleri nelerdir? ..	432
SİHİR	437
Sihir nedir?	437
Kur'an'da sihirden söz ediliyor mu?	439
Peygamberimize sihir yapıldı mı?	
Yapıldı ise Hz. Peygamber bundan etkilendi mi?	443
Sihre maruz kalanlar ne yapmalıdır?	445
Sihir yapmak günah mıdır?	446
MEHDİ MESİLESİ	449
Mehdi nedir?	449
Böyle birisi gelecek midir?	
Bu konuda ilim sahiplerinin görüşü nedir?	449
Bu bir inanç konusu mudur?	451
ÜLKE KAVRAMI	453
Darül-Harp ve Darül-İslam meselesi	453
Bir ülke ne zaman İslam ülkesi olur?	454
Bir İslam ülkesi tekrar eski haline dönüşür mü?	
BİBLİYOGRAFYA	457

GENİŞLETİLMİŞ BASKIYA ÖNSÖZ

Bu kitap, ilk defa 2011 yılında yayıldı ve halkımız tarafından büyük ilgi gördü. Kitabın birden çok baskısı yapıldı.

Bu baskında ise, kitaba bazı yeni konular eklendi ve böylesce güncellliğini koruyan ve zaman zaman birbirinden farklı yorumlanan dinî meseleler üzerindeki tereddütler giderilmeye çalışıldı.

Bu bağlamda her Müslümanı yakından ilgilendiren “kul hakkı” meselesi, önemine binaen kitapta ağırlıklı olarak üzerinde durulan konulardan biri oldu. Ayrıca mezheplerin hangi ihtiyaçtan doğduğu ve müctehidlerin ameli konulardaki farklı görüşlerinin, karşılaşılan bazı zorlukların aşılmasında ne gibi kolaylıklar sağladığı da örnekleri ile anlatıldı.

Yine pek çok kimsenin ilgisini çektiği hâlde, karar vermekte zorlandığı konulardan biri olan tasavvuf ve tarikatlar hakkında yararlı olabileceğine inanılan bilgiler verilmeye çalışıldı.

Ele alınan konular sadece bu anlatılanlardan ibaret olmadı. Bunlardan başka açıklanması gereken daha pek çok konuya kitapta yer verildi.

Kitabın ilk baskısının ön sözünde belirttiğimiz gibi, bu mü-

tevazi çalışmamızda da iki eşsiz hazine ve değişmez rehberimiz olan Kur'an ve sünnet çizgisini takip ettik.

Burada, Kur'an ve sünnetin anlaşılmasında tarih boyunca büyük hizmetlerde bulunan ve İslami ilimlerin her dalında kıymetli eserler bırakan büyük İslam alimlerinin çok değerli bilgi ve görüşlerinden çokça yararlandığımızı hatırlatır, onları rahmetle anmayı borç biliriz.

Amacımız, açıklamaya çalıştığımız dinî meseleler hakkında okuyucularımızın sağlam ve doğru bilgiye sahip olmasıdır.

Yeni konuların eklenmesiyle genişletilmiş olan bu kitabın din kardeşlerimize faydalı olmasını Yüce Rabbimizden niyaz ederiz.

Lütfi Şentürk–Seyfettin Yazıcı

04.03.2016

Ankara

ÖNSÖZ

(İlk Baskı İçin)

Son yıllarda gündeme gelen bazı dinî konuların farklı şekillerde açıklanması, halkımız arasında birtakım tereddütler ve zihin karışıklığına yol açmaktadır.

Pek çok kimse, bu durumdan rahatsız olup dinî konularda doğru ve tatminkâr açıklama yapılmasını istemekte, dinî sorulara hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde cevaplar verilmesi hususunda bir bekleni içinde olduğu da bilinmektedir.

Bu durum karşısında halkımızı aydınlatmak amacıyla televizyon ekranlarında da tartışma konusu olan bazı dinî meseleleri, –dinî konularda ilk müracaat edilmesi gereken kaynaklar olduğundan– Kur'an ve sünnet ışığında yeniden inceleme ihtiyacı duyduk.

Ayrıca dinî ilimlerde müctehid seviyesine ulaşmış fakihler ile bizlere tefsir ve hadis sahasında çok değerli eserler bırakmış olan büyük İslam âlimlerinin görüşlerinden de yararlanadık. Allah'ın rahmeti üzerlerine olsun!

Bunun sonucunda elinizdeki bu kitap ortaya çıktı. Elbette ki tartışılan ve çözülmesi gereken konular bu kitaptakilerden ibaret değildir ki biz sadece bir adım attık.

Bunu takip edecek meslektaşlarımızın çıkacağına inanıyoruz.

Bazı konuları açıklığa kavuşturup şüphe ve tereddütleri gi-derebildiysek kendimizi bahtiyar addederiz.

Bizim görevimiz çalışmaktadır, başarıya ulaşıştan ise Yüce Al-lahtır.

Lütfi Şentürk–Seyfettin Yazıcı

20.12.2010

Ankara